

Egy kerületi Tanácsban

Barabás Bertaláné, a VIII. kerületi Tanács elnöke

A hivatalos idő félkilencor kezdődik. Nyolc órakor már tömegek topogtak az előljáróság épülete előtt. Nyáron még csak topoghattak, de télen a fagyban, ősszel az esőben nem a legszórakoztatóbb az embernek szabad égi alatt a sorára várni.

Mióta a főváros nyolcadik kerületében a Tanács átvette a közigazgatást, az épület kapuja nyolc órakor kinyílik, tágas, üvegteretű terem fogadja az ügyfeleket. Ezt a termet látgy muzsikaszó tölti be. Az asztalokon újságok, folyóiratok vannak. És újs, jószágú virág. A várakozók letelepednek a székekre, padokra, újságot vesznek a kezükbe, vagy a zenét hallgatják. Előnk szépen az idő, nem őli az embert az unalom és a türelmetlenség.

S télen a zene mellé majd vígan guruzsol itt a tűz. Nem kell kinn az utcán, a fagyban ácsorogni többé.

Ime, az új szellemű közigazgatás. A legparányibb intézkedésben is benne van a szelleme. Mindent a népért, a nép javáért, a nép szolgálatában. De tehetne-e másképp? Hiszen a Tanács maga a nép.

A Végrehajtó Bizottság elnöknéjéhez nyitott ajtók vezetnek. A titkári szoba falán áll egy felírás: »A Tanács megvalósítja a dolgozó nép helyes kezdeményezéseit«.

Barabás Bertaláné, a varrónőből lett tanácselnök elhajtja homlokából a haját s nyugodtan beszél a telefonba:

— Szóval Déry-utca, Vig-utca, Bérkocsis-utca... A huszonhetes körzet... Ennem az érdekel, mikor lesz ebből valóság?

Csend. A drót másik végén hosszú beszéd. Bertaláné hallgatja türelmesen. Széled, okos tekintetét a falnak egy pontján tartja. De ahogyan néz, abban megemlékezés és határozottság van. Látni ezen az asszonyon, hogy nagyszerűen megállja helyét a posztján.

— Azt kérdeztem, mikor lesz belőle valóság... Pénteken?... Szóval két nap múlva... Rendben van.

Ilyen még nem volt Budapesten. Hogy egy egész körzetet egyszerűen, egyidőben férgtelenít-

senek, a kerület legsűrűbben lakott körzetét. Napokban jött az ötlet az egyik tanácsostól, s pénteken valóság lesz belőle. Ha az első kísérlet beválik, következik a többi körzet.

Barabásné leteszi a kagylót s kezét szorít Sonkál Józseffel, a MÁVAG dolgozójával, aki közben jött be a szobába. Sonkál a kerületi tanács tagja s a munkások problémáival jön.

— Az a kérdés, hogy a reggeli és délutáni órákban süritsék a villamosjáratot a Baross-utcán... Aztán az OTI-ban még előfordul, hogy névről hívják be a beteget, — nem az érkezés sorrendjében. Sőt járja a borralvó is. Erre most már pontot kellene tenni.

Az elnökő feljegyez mindent. Holavetz Mihály is leül a sűrpédó fötjébe, kérges, eres kezét ráfekteti a térdére. Ő is tanácsos s az Elektromos-művek dolgozója. Minden fát, virágot magának érez az utcákon, sőt minden követ. Tudja: a közvagyonra most már éppen úgy vigyázni kell, mint a személyes tulajdonára. Azelőtt figyelembe se vette, hogyan végzik a munkájukat az útépitők, pedig neki is ez lenne az eredeti szakmája. De most, hogy a kerület minden követ a szívén viseli, azt mondja:

— Az újtavítók sok hiábavaló munkát végeznek. Legtöbb helyen csak néhány kő rossz és felszedik az egész területet, elegendő lenne csak azt a néhány követ kicserélni. A nép vagyonával nem kellene ilyen pazarlóan gazdálkodni.

— No, ezt a műszaki osztálynak tudomására hozzuk — mondja Barabásné s mindjárt fel is veszi a kagylót s tárcsázik.

A közigazgatás egyik legveszedelmesebb ellensége a bürokrácia. Ezen a területen kell a Tanácsnak a legdázabb harcot megvívni. Ha a bürokrácia hullámai körülcsapkodják az embert, abban könnyen elmerül. Két fegyver van, amivel lehet győzni a bürokráciát: a józan ész és a merész kezdeményezés. No és van még egy harmadik: a rugalmasság.

— Egyszerűsíteni és egyszerűsíteni — mondja Barabásné.

A titkár előadja a kérdést:

— A születési értesítőt most kiküldjük a szülő lakására. Ez jól van így, de nagy költség és nagy munka mindegyiket külön postázni. Ezt valahogy még egyszerűsíteni kellene...

Azelőtt a születési értesítőt be kellett jönnie a szülőnek az előljáróságra. Addig nem kapta meg a születési segélyt sem a szakszervezettől, míg ezt nem mutatta be. S bizony néha megvárták egy-két hétig is, mert a kórház se sietett az előljáróság értesítésével, mikor pedig az a segély legutóbb ször sürgősen kellett volna, de azonnal. Mióta a Tanács működik, az értesítőt kiküldik a szülő lakására a gyermek születésétől számított három napon belül.

De most itt van ez az új probléma.

— Nézd csak, — mondja rövid gondolkodás után Barabásné — felvesszük a kapcsolatot a kórházakkal, megtárgyaljuk velük a dolgot. A rendelet nyolc napot ad nekik, hogy minket értesítsenek a születésekről. Ne tartsák be mind a nyolc napot, értesítsenek azonnal. Egyszerre jön tőlük tízenöt-husz értesítés, mi is azonnal visszaküldjük a kórházba s ott mindjárt kioszthatják, mert az anyák még bent vannak.

A titkár arca mosolyra derül. Hiszen az olyan egyszerű!

Az oktatási osztály a legforgalmasabb mostanában. Radó Béláné, a Tanács Végrehajtó Bizottság-

nak tagja százfelé is intézkedik egyszerre. Egyik ügy után a másik. A legkülönbébbek. Mind-egyikben határozottan és gyorsan intézkedik.

A költségvetés ügyében tárgyal egy magas férfival.

— Azt nem lehet csinálni, hogy most befestek egy féltáblát, jövő hónapban egy másik felet, aztán megint egy felet. Most befestjük valamennyit és egész évben jó.

Ugyanis a számok és akták emberei elképzelték, hogy szépen, havi egyenlő részletecskében adagolják az iskolának járó kerület. A költségvetés gyakorlatának vannak ügyebár törvényei és szabályai, amit megsérteni isten menti. Pedig most meg kell sérteni. És arra a hónapra nagyobb keretet kell előirányozni, amelyekben nagyobb a kiadás és arra kevesebbet, amelyekben kisebb. Arányosan kell ezt elosztani.

— Szeptemberben olyan kiadásai vannak az iskolának, amelyek egész évre szólnak — mondja Radóné. — Nérfük, hogy a decemberi előirányzott keretet ne havi részletekben, hanem egyszerre engedélyezzék.

Komoly lányka lép elő, úttörőingben, nyakkendővel. Szóval ünneplőbe öltözött az alkalomra, hogy kérelemmel jött a Tanácshoz.

Amiújt az osztályvezető néni-nek egy gyöngybetűkkel teleírt irkhalat, Radóné kezdi böngészni az írást, a kislány pedig gyürköl a nyakkendőjét.

Az osztályvezető néni arcán mosoly húz át.

— Mi az, hogy »rohad«, talán »roihadt«. Helyesen írni azért megtanulhattatok volna... Szóval ver titeket?...

— És mindig ilyeneket mond, rohadt, rongy kölyök — panaszkodik a kislány. — És nem is demokratikus, kivételezik az úri gyerekekkel.

Radóné előtt ott fekszik a gyöngybetűkkel írt és helyesírási hibákkal ékesített kérelem. Alátírta a nevét az osztály nagy többsége. Tanítójuk leváltását kéri.

Radóné megsímogatja a kislány fejét:

— No, menj csak szépen haza, mond meg a többieknek is, hogy az osztályvezető néni azt mondta, ne féljenek semmit, megvizsgáljuk rövidesen, hogy áll ez a dolog. Mert ügye, azt te is belátod, hogy nem lehet mindjárt elküldeni a tanítónéit, ha csak az egyik fél véleményét hallgatjuk meg. Igazságosnak kell lenni.

Nagyon rá sem ér egy kedves mosolyt küldeni a kislány után, egy asszony jön, kisgyermekét tart a karján. A baba csak sír, nyöszörög, sehogya sem akar megvizsgáltatni.

— Nem az enyém a gyerek, a szomszédomé — kezdi az asszony. — De az szegény nem jöhetett, mert annak dolgozni kell menni.

Mosni jár, meg takarítani. Az ura, én nem is tudom, milyen egy ember. Nem törődik a családjával. Nem is jár sehová se dolgozni, azt szeretné, hogy az asszony tartsa el. Szegény asszonynak pedig a gyerekeket nincs kire hagyni. En-hozzám teszi be. De hát én se érek rá a gyerekekkel törődni.

Voltunk a Gyulai Pál-utcai óvodában, de ott meg nem vették fel, hogy minden hely betelt.

Míg az asszony beszél, Radóné felveszi a telefont.

— Hallól Gyulai Pál-utcai óvoda?... Nyolcadik kerületi Tanács, oktatás... Egy két éves gyermek részére kell, hogy biztosítsanak helyet... Tessék?... hogy nincs hely? Az nem lehet. Van ott biztos olyan jobbmódú szülő gyermeke, ahol az asszony nem jár dolgozni és ráér a gyerekekkel otthon foglalkozni... Na, ügye, hogy van... Szóval holnap reggel jelentkeznek a gyerekek.

Leteszi a kagylót.

— Tehát hallotta. Az ügy el van intézve.

Az asszony megkösözni hálás szóval. Látszik a szemeiben, hogy alig akarja elhinni. Megváltozott itt gyökerestől minden.

SZEBERÉNYI LEHEL

Radóné, a Tanács oktatási osztályának vezetője, tárgyalás közben

A Tanács várótermében